EĞİTİMDE YENİ YÖNELİMLER-V

ÖĞRENMENİN DOĞASI ve DEĞERLENDİRME SEMPOZYUMU

18 NİSAN 2009

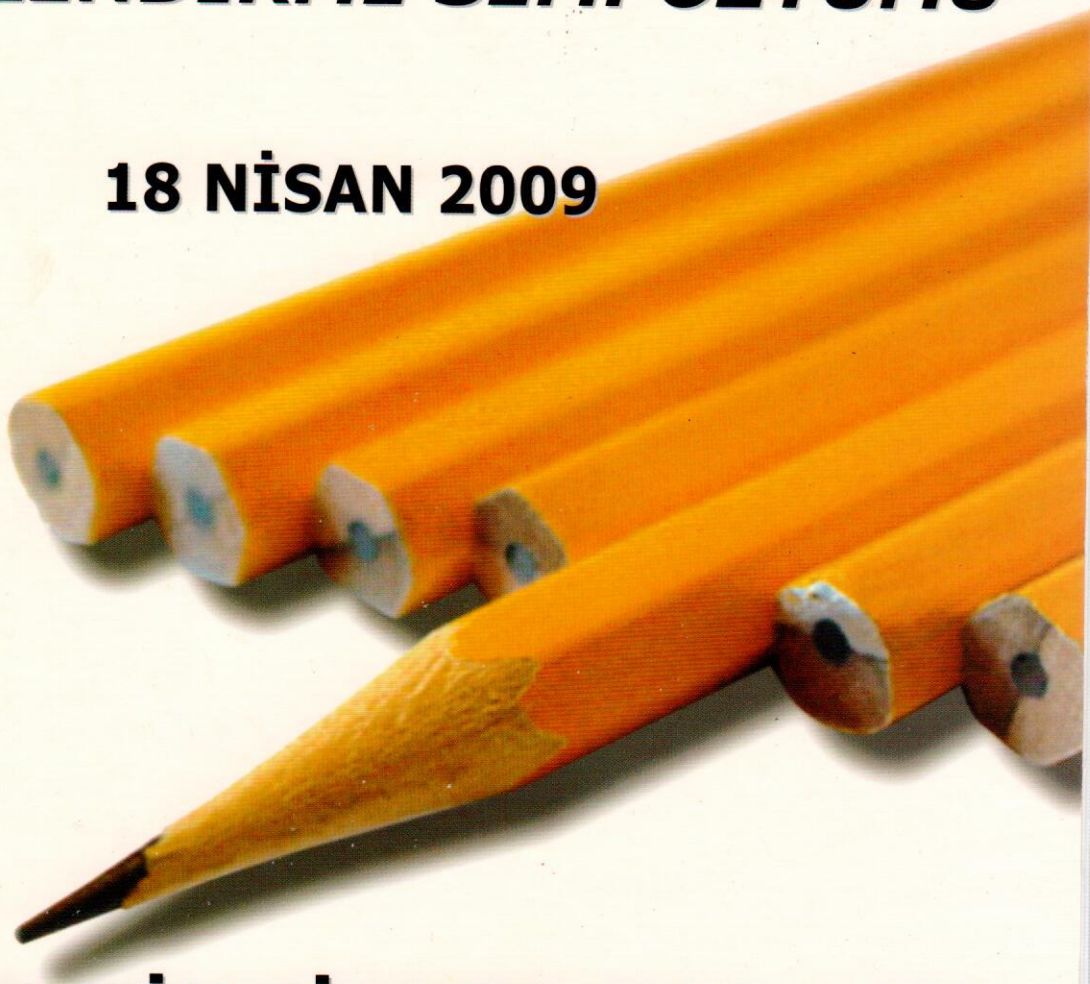

ÖZEL TEVFİK FİKRET OKULLARI

KOŞULSUZ SEVGİ İLE EVRENSEL BİLGİYE

EĞİTİMDE YENİ YÖNELİMLER – V
"ÖĞRENMENİN DOĞASI ve DEĞERLENDİRME"
SEMPOZYUMU

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU
Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ferda AYSAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim DÖNMEZER
Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Adil TÜRKOĞLU
Adnan Menderes Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman DOĞAN
Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA
Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Müfit KÖMLEKSİZ.
Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Teoman KESERCİOĞLU
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer ERGİN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. V.Doğan GÜNAY
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Leman TARHAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Bedri KARAYAĞMURLAR
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Rengin AKBOY
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ
Dokuz Eylül Üniversitesi

Prof. Dr. Kemal KOCABAŞ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Fidan KORKUT
Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Sinan OLKUN
Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Eralp ALTUN
Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Abbas TÜRNÜKLÜ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Ruhi SARPKAYA
Adnan Menderes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mukaddes ERDEM
Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hülya GÜR
Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ömer KUTLU
Ankara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hakan ATILGAN
Ege Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bünyamin YURDAKUL
Ege Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Alper BAŞBAY
Ege Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esin PEKMEZ
Ege Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Jale BİNTAŞ
Ege Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ali Günay BALIM
Dokuz Eylül Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Elif BEYMEN TÜRNÜKLÜ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Berna ÇOKER KOLOĞLU
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Feryal ÇUBUKÇU
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Günseli GİRGİN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sermin BİLEN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Vesile YILDIZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nevzat GÜMÜŞ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Doğan DUMAN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Alev GİRLİ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Murat ELLEZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Tarkan KAÇMAZ
Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Sevgi ARKILIÇ SONGÖREN
Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr.Tuncay ÖĞRETMEN
Ege Üniversitesi
Dr.Zehra CERTEL
Ege Üniversitesi
Öğ.Gör. Sevil ALP
Ekonomi Üniversitesi

ÖZEL TEVFİK FİKRET OKULLARI

KOŞULSUZ SEVGİ İLE EVRENSEL BİLGİYE

EĞİTİMDE YENİ YÖNELİMLER – V
"ÖĞRENMENİN DOĞASI ve DEĞERLENDİRME"
SEMPOZYUMU

Düzenleme Kurulu

Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU
A.Ö.D. TEFEV Yönetim Kurulu Üyesi

Ayşe BAŞÇAVUŞOĞLU
Eğitim Genel Koordinatörü

M. Ali ATAKAN
İzmir Özel Tevfik Fikret Okulları Genel Müdürü

İhsan İNEKCİ
İzmir Özel Tevfik Fikret Lisesi - Fen Lisesi Müdürü

Ünal BOZKURT
İzmir Özel Tevfik Fikret İlköğretim Okulu Müdürü

Doç. Dr. Abbas TÜRNÜKLÜ
Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Fakültesi

Ayşe Sevcan ERGÜRHAN
Ölçme Değerlendirme Uzmanı

Nadir Namık YILDIZ
Program Geliştirme Uzmanı

Ebru OZMAN
Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Meltem AKGÜL
Kütüphane Sorumlusu

Evren ENGİN
Bilgi İşlem Sorumlusu

TEVFİK FİKRET OKULLARI
1980
A.Ö.D TEFEV

ÖZEL TEVFİK FİKRET OKULLARI

KOŞULSUZ SEVGİ İLE EVRENSEL BİLGİYE

SUNUŞ

Çağdaş eğitim anlayışından ödün vermeyen **"Özel Tevfik Fikret Okulları"**nın amacı; öğrenmek için çaba harcayan, başkalarıyla etkileşimde bulunan, paylaşan, sorgulayan, demokratik değerlere önem veren bireyler yetiştirmektir. Kurumumuz, bu nitelikleri taşıyan bireyleri yetiştirebilmek için çağdaş eğitim yaklaşımlarından her zaman yararlanmıştır.

Günümüz bilgi toplumunda bireylerden beklenen; bilgiye ulaşabilmesi, ulaştığı bilgiyi yorumlayabilmesi ve yaşamda karsılaştığı sorunların çözümünde kullanabilmesidir. Çağdaş eğitim alanındaki gelişmeleri yakından izleyen ve uygulayan kurumumuz, 18 Nisan 2009 tarihinde **"Öğrenmenin Doğası ve Değerlendirme"** konusunu irdeleyen bir sempozyum düzenlemiştir. Sempozyumda, on dört workshop, on üç poster, yüz on üç sözlü olmak üzere, toplam yüz kırk bildiri sunulacaktır.

Tevfik Fikret Eğitim Vakfı, sempozyuma katılan eğitimcilerin **"Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Türkçe ve Yabancı Dil Eğitimi, Çağdaş Eğitim Yönetimi, Uygulamalı Dersler, Rehberlik ve Psikolojik Danışma, İlk Okuma Yazma, Ölçme ve Değerlendirme, Okul Öncesi Eğitim, Çağdaş Öğrenme ve Öğretme Yöntemleri, Bilgi Teknolojileri, Özel Eğitim, Öğretmen Performansı Değerlendirme, Okuma Yazma Öğretimi"** alanlarındaki bildirilerini bir araya getirerek ilgililere sunmak amacıyla bu yayını hazırlamıştır. Sempozyumun düzenlemesinde ve bu yayının hazırlanmasında emeği geçen herkese değerli katkılarından ötürü teşekkür ederim. Öğrenmeyi öğrenen bireyler yetiştiren ve bilgilerini sonraki kuşaklarla paylaşan tüm eğitimcilere yaşamlarında başarılar dilerim.

Prof. Dr. Erden KUNTALP

AÖD TEFEV YÖNETİM KURULU BAŞKANI

İÇİNDEKİLER

Yazar / Makale	Sayfa No
Ruken ÇAVDAR **ORTA DÜZEYDE ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARA OKUMA ÖĞRETİMİNDE CÜMLE ÇÖZÜMLEME VE SES TEMELLİ CÜMLE YÖNTEMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**	1
Suphi Önder BÜTÜNER **MATEMATİK EĞİTİMİNDE ULUSLAR ARASI PLATFORMDA NEREDEYİZ?**	5
Tuncay CANBULAT - Yard. Doç. Dr. Fatma ŞAŞMAZ ÖREN **KAVRAM YANILGILARININ TESPİTİNDE ÇİZİM YÖNTEMİNİN ETKİLİLİĞİ**	10
Dr. Miraç ÖZAR **PREMATÜRE YAŞLANMA VE ÖĞRENME**	14
Ömer KEMİKSİZ **İLKÖĞRETİM TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN "KONUŞMA YÖNTEMLERİ"NİN DERSLERDE KULLANILMA SIKLIKLARI**	17
Ömer KEMİKSİZ **TÜRKÇE ÇALIŞMA KİTAPLARINDA YER ALAN ÖZ ve AKRAN DEĞERLENDİRME FORMLARINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ**	21
İlhami CEYHUN **KİMYA ÖĞRETİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ(ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)**	25
Derya KAYA **KÖS (KİŞİYE ÖZGÜ ÖĞRETİM MODELİ)**	31
Pınar GÖKÇEKAYA **İLKÖĞRETİM 4. VE 5. SINIFLARDA FEN VE TEKNOLOJİ DERSİNDE AKTİF ÖĞRENME: BENZEŞİM TEKNİĞİNİN KULLANILMASI**	33
Yrd. Doç. Dr. Zeynep ÇETİNKAYA **TÜRKÇE ÖĞRETMEN ADAYLARININ TÜRKÇE DERSLERİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ ÖĞRETİM YÖNTEMİNİ KULLANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**	35
Gülay TEZCAN - Feyza DEMİR **ŞU PERFORMANS GÖREVİ VE PROJE ÖDEVİ DEDİKLERİ...**	39
Gökmen ÖZMENTEŞ **ÖĞRENME KURAMLARININ MÜZİK EĞİTİMİNDEKİ YANSIMALARI**	42
Salih BOZKURT - Gizem EKİZ - Ebru GÜÇ - Songül SEVER - Çağdaş TÜLÜ Arif Özgür ÜLGER - Yrd. Doç. Dr. Ayşe OĞUZ **FEN EĞİTİMİNDE NİTELİK (FEN): İLKÖĞRETİM FEN ALANI ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ YETERLİLİKLERİNE GENEL BİR BAKIŞ**	47
Şükriye EMRE **TÜRKÇE DERSİNDE PERFORMANS GÖREVİ UYGULAMASI " TÜRKÜLER DOLUSU"**	48
Armağan KONAK **İLKÖĞRETİM 6. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SANATSAL YARATICILIK DÜZEYLERİ İLE GÖRSEL SANATLAR DERSİNDEKİ BAŞARILARININ KARŞILAŞTIRILMASI**	50
Hakkı AKSANAKLU - Pınar AYAZ - Nazmiye KÖPRÜLÜ - Ali ŞAHİN - Özcan TAKMAK Yrd. Doç. Dr. Ayşe OĞUZ - Yrd. Doç. Dr. Kemal YÜRÜMEZOĞLU **TARİHSEL DENEYLERİ GÜN IŞIĞINA ÇIKARMAK VE İLKÖĞRETİM PROGRAMLARINDA KULLANMAK: ELEKTRİK MOTORLARININ DOĞUŞU**	55
Yrd. Doç. Dr. Celal GÜLŞEN **EĞİTİM HİZMETLERİNİN YERELLEŞTİRİLMESİNDE YÖNETİMİN YAPISI**	56
Araş. Gör.Dr. Şehnaz CEYLAN - Yrd. Doç. Dr. İlkay ULUTAŞ - Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU **ÇOCUĞA BAKIŞ AÇISI ENVANTERİ'NİN GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI**	61
Yrd. Doç. Dr. Mehmet OKUTAN **SINIF YÖNETİMİNDE YENİ YAKLAŞIMLAR**	67
Yrd. Doç. Dr. Ayşe OĞUZ - Şahide MARAL **SORGULAMA TEMELLİ BİR DENEY ÖNERİSİ: MADDENİN HALLERİ**	69

Yazar / Makale	Sayfa No
Yard.Doç.Dr., Sami OLUK - Yard.Doç.Dr.Esin OLUK - Özlem ÖZÜREDİ **ETÇİL, OTÇUL VE HEPÇİL KAVRAMLARININ ÖĞRETİMİNE RESİMLİ KARTLARININ ETKİSİ**	373
Bülent AYDOĞDU - Can ÖZTÜRK - Demet EROL - Ercan AKPINAR - Prof.Dr.Ömer ERGİN **İLKÖĞRETİM II. KADEME ÖĞRENCİLERİNİN FEN AKTİVİTELERİNE YÖNELİK TUTUMLARINI BELİRLEYEN BİR ÖLÇEĞİN GELİŞTİRİLMESİ**	376
Dr. Aslıhan ERMAN ASLANOĞLU - Burcu DİZDAROĞLU **OTANTİK DURUM BELİRLEME: SINIFIN ARKASINDAKİ GERÇEK YAŞAM**	380
Enver DAMOĞLU - Selda KURŞUN - Murat YAPUCU - Gülşen D. AVUKAT - Hakan TOKDEMİR Nadir Namık YILDIZ **YAPILANDIRMACI YAKLAŞIMA GÖRE TÜRK EDEBİYATI VE DİL-ANLATIM DERSLERİNE YÖNELİK HAZIRLANMIŞ ETKİNLİK ÖRNEKLERİ**	384
Nalan AKKUZU - Prof.Dr.Hüsamettin AKÇAY **YAPILANDIRMACI ÖĞRENME TEORİSİNE DAYALI BİR LABORATUVAR AKTİVİTESİ (DESTİLASYON YÖNTEMİ İLE KAYNAMA NOKTASI TAYİNİ ve ETİL ALKOL SU KARIŞIMININ AYRILMASI)**	386
Arş. Gör. Neval AKÇA - Yrd. Doç. Dr. Bahri ATA **LİSE TARİH DERSLERİNDE OTANTİK ETKİNLİKLERİN UYGULANMASI VE SORUNLARI**	390
İpek GÜN - Yves GAUTIER - İbrahim ÜNÜVAR **LİSE MATEMATİK DERSİNDE BİLGİSAYAR DESTEKLİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ**	401
Prof. Dr. Münevver YALÇINKAYA - Miray DOĞAN - Deniz AŞKAN - Gökhan KILIÇOĞLU Ayten ANDUR - Didem ARLI **İLKÖĞRETİM OKULU ÖĞRETMENLERİNİN OKULLARININ ÖRGÜT SAĞLIĞINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ**	404
Zeynep SOMEREN - Burçak DÜZGÖREN **9.SINIF YENİ KİMYA ÖĞRETİM PROGRAMININ İÇERİĞİNİN İNCELENMESİ VE ETKİNLİK ÖRNEKLERİNİN VERİLMESİ**	410
Burçak DUZGOREN - Derya DUZGOREN **KÜCUK BUYUK HERKES ICIN KIMYA**	411
Yrd. Doç. Dr. Zeynep ÇETİNKAYA - Mehmet Ali BAHAR **TEMA MERKEZLİ ÖĞRETME YAKLAŞIMI ÇERÇEVESİNDE TÜRKÇE DERS KİTABINDAKİ "OKUMA KÜLTÜRÜ" TEMASININ DEĞERLENDİRİLMESİ**	412
Füsun DÖNMEZ - Cem GÜLTEKİN - Nihan KAŞMER - Canan NAKİBOĞLU **9.SINIF "KİMYASAL VE FİZİKSEL ÖZELLİKLER" KONUSUNUN GRAFİK DÜZENLEYİCİLER KULLANILARAK ÖĞRETİLMESİ**	416
Yrd.Doç.Dr. Bahadır ERİŞTİ **ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNDE NEDEN-SONUÇ MODELİNİN (CAUSE AND EFFECT MODEL) KULLANIMI**	421
Yrd.Doç.Dr. Bahadır ERİŞTİ **SORGULAMA MODELİNİN ÖĞRETİM ETKİNLİKLERİNDE KULLANIMI: KEŞFETME VE SORGULAMA YOLUYLA SORUN ÇÖZMEYİ ÖĞRETME**	422
Bilge ÖZTEPE - Arzu ERGÜN - Dr. Perihan ONAT **YAPILANDIRMACI ÖĞRENME ANLAYIŞININ SINIF İÇİ UYGULAMALARI VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ: COĞRAFYA DERSİ ÖRNEĞİ**	423
Hakan ŞENEKEN **ELEŞTİREL DÜŞÜNMENİN TANIMI**	427
Yrd. Doç. Dr. Ali Günay BALIM - Huriye DENİŞ - Didem İNEL - Ertuğ EVREKLİ **TÜRKİYE'DEKİ FEN ÖĞRETMENLERİ NE KADAR YAPILANDIRMACI?: PISA 2006 SONUÇLARI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**	429
Dilek İNNECİ **YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE GAZETE KUPÜRLERİNİN KULLANIMI**	430
Kenan ÖNAL - Nadir Namık YILDIZ **BİYOLOJİ DERSİ TEMELİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN PROJE TABANLI ÖĞRENME YAKLAŞIMINA BİR UYGULAMA ÖRNEĞİ**	434

LİSE TARİH DERSLERİNDE OTANTİK ETKİNLİKLERİN UYGULANMASI VE SORUNLARI

Arş. Gör. Neval AKÇA
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Tarih Eğitimi A.B.D.,
nevalakca@gazi.edu.tr

Yrd. Doç. Dr. Bahri ATA
Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Eğitimi A.B.D.,
bahriata@gazi.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı; tarih öğretmenlerinin ve öğrencilerinin tarih dersinde otantik etkinliklerin uygulanmasına yönelik görüşlerini ortaya koymak ve tarih öğretmenlerinin bu tür etkinlikleri değerlendirmede karşılaştıkları sorunları saptamaktır.

Bu araştırmada Ankara, Yozgat ve Trabzon illerinde MEB'e bağlı resmi ortaöğretim kurumlarında çalışan 4 tarih öğretmeninden derslerinde *"Kaptan Aranıyor"* adlı bir otantik etkinliği öğrencilerine uygulamaları ve değerlendirmeleri istendi. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerle ve doküman incelemesi yöntemi ile 4 öğretmenin bu tür bir etkinliğin değerlendirilmesindeki hareket tarzları ortaya konmaya çalışıldı. 6 öğrenciden de etkinlik ile ilgili düşünceleri alındı.

Sonuç olarak, tarih öğretim programı ve ders kitaplarında bu konuda hiçbir fikir olmamasına rağmen, bu dört tarih öğretmeni öğrencilerin yaratıcılığını geliştirdiği için otantik etkinlik uygulamaya karşı oldukça istekli idiler. Öğretmenler kâğıtları incelediklerinde neye not verecekleri konusunda problem yaşadıklarını söylediler. Öğrenciler ise bu tür etkinlikleri geçmiş ile bugün arasında bağ kurmayı sağladığı için yararlı bulduklarını ifade ettiler. Fakat öğrenciler genellikle derslerde bu tür etkinlikler yapmadıklarını, bu etkinlik kendilerine uygulandığında ne yazacaklarını bilemediklerini, bu nedenle yazılarında tekrar ifadelere yer verdiklerini belirttiler.

Anahtar Kelimeler: Tarih Eğitimi, Otantik Etkinlik, Otantik Değerlendirme.

Abstract

Purpose of this research is to introduce the views of history teachers and high school students on the application of authentic activity in history lesson. It is also to determine the instructional problems, while history teachers are applying authentic activities to their classroom.

In this research, it is asked to four history teachers working in the state schools in Ankara, Trabzon and Yozgat to apply the authentic activity namely "Captain Wanted" and also to evaluate this activities. After analysing the documents and interviews with history teachers, we try to present history teachers' manner in making authentic activities.

As a result; although there are any information about authentic activities in the Turkish history curriculum and history textbooks, four teachers are willing to make the authentic activity in history lesson. Furthermore, history teachers state that they had a trouble with assessing and evaluating authentic papers. Besides that, six students declared that this kind of history activities are useful because this activities provides an atmosphere in history classroom to connect the present with the past. They said they do not usually make this kind of activity in history class. So that they wrote that they have experienced to the problem of good and effective writing.

Key words: History Education, Authentic Learning, Authentic Activity, Authentic Assessment.

GİRİŞ

Eğitimin amaçlarına ilişkin ön kabuller, okul ile hayat arasındaki ilişkisine nasıl yaklaşıldığını ve yaklaşılacağını belirlemektedir. Eğitim tarihine baktığımızda, Plâtoncu yaklaşım, Cizvit eğitim sistemi, Herbart'ın yaklaşımı gerekçeleri ne kadar farklı olursa olsun, 20. yüzyılın başına kadar okullarda uygulanan öğretim programları ile hayat arasında bir uçurumun oluşmasına hizmet etmişlerdir.

Eski Yunanda hayatı ve çevreyi daha yaşanılır kılabilecek teknik ve mühendislik işleri küçümsenmiştir. Kölelik sisteminin etkisiyle de el işleri ve zanaatlar kölelerin yapabileceği aşağı işler olarak görülmüştür. Hür adamlar için derin düşünüş iş hayatından üstün tutulmuştur(Schuhl, tarihsiz: 154). Platon'a (M.Ö. 428-347) göre eğitim öğrencilere ayrıcalıklı ve rasyonel düşünme görüşü kazandırmalıdır. Ancak böylece kişi içinde yaşadığı toplumun, geleneksel inançlarının, ön yargılarının ve kalıp yargılarının ötesine geçebilir ve gerçeği açık bir şekilde görebilir (Egan, 1997:12-15).

Örneğin 16. yüzyılda Cizvitler yatılı okullarında öğrencilerin "dinsizliğin ve düzensizliğin dolaştığı" dış dünya ile ilişkileri asgariye indiriliyordu. 19. yüzyılın başlarında Alman düşünür Johann G. Fichte'ye göre de (1762-1814) kötülük mikropları mevcut neslin iliklerine kadar işlemiştir. Bu yüzden yetişkinler çocuklara iyi örnek olamazlar. Bunun için gençleri, bu hastalıklı çevreden uzaklaştırmak, onları öğretmenleri ile baş başa yalnız bırakmak gerekir(Kanad, 1930:375).

Alman eğitim bilimci J. F. Herbart'a (1776-1841) göre de yaşamın okul üzerindeki olumsuz etkisinden korumak için okul ile hayatı birleştirmemek gerekir. Yalnız okul, öğrenciye yüksek düzeyde akıl yürütmeyi, iyi davranış örneklerini, güzel ve iyilik anlayışlarını öğretebilir (Szaniawski, 1980: 32-33).

20. yüzyılın başında ise Sanayi Devriminin vermiş olduğu ivme ve Dewey'in de Herbart okuluna karşı duruşuyla, "okulun hayata hazırladığı" anlayışının ötesinde "okulun toplumsal yaşamla organik bir bağ kurmasını sağlamalıdır." anlayışı dile getirilmeye başlandı. Dewey'de öğrenme; ders kitabını okuma, dinleme ve konuşma yerine etkinliğe, yaşantıya, pratiğe ve üretime dayanmaktadır (Szaniawski, 1980:47).

Yeni eğitim anlayışına göre, öğrencilere birbirinden yalıtılmış ve ilgisiz bilgileri öğretmektense, ders konuları içinde yaşanılan toplumdan alınmalı ve öğrenciler okulda edindiği bilgileri gündelik hayata uygulamaya teşvik edilmeli ve böylece okulun pratik faydaları herkes tarafından fark edilmelidir.

Öğrencilerin öğrendikleri konular, öğretim programları ve ders kitaplarının içerikleri ile sınırlı olup, anlamlı bilgi edinmeye olanak tanımamaktadır. Öğrenci ders kitaplarında anlamlı uygulamalardan alınmış yapay alıştırmalarla karşılaştırılmaktadır (Levstik ve Barton 1997: 14). Okullar öğrencileri nadiren gerçek hayat ile meşgul etmektedir. Okuldaki etkinlikler, öğrenmeyi okul duvarlarının ötesine taşımalıdır.

İşte bu arayış, eğitimde "otantik" kavramının keşfine yol açmıştır. "Otantik" sözcüğü çoğu kez otantik öğrenme, otantik ortam, otantik etkinlik, otantik proje, otantik işler, bilginin otantik kullanımı, otantik uygulama, otantik sorgulama, otantik tarz, otantik değerlendirme gibi sözcük öbekleri ile birlikte kullanılmaktadır.

Herrington ve Oliver tarafından tanımlanan otantik öğrenmenin dokuz kritik özelliği bulunmaktadır(Aktaran Herrington ve Herrington, 2006; 4-9).

- Otantik öğrenme için gerçek yaşamda kullanılabilecek bilgiyi yansıtan otantik çevre ve şartlar sağlanmalıdır.
- Otantik etkinlikler gerçekleştirilmelidir.
- Otantik öğrenme ortamlarında öğrencilere yetenekleri doğrultusunda bir iş ortaya çıkarmaları ya da bir performans sergilemeleri istenmeli, bunu sergileyebilmeleri için model olabilecek örnekler verilmelidir.
- Farklı perspektif ve rollerden bakabilmeleri sağlamalıdır.
- Bilginin yorumu işbirliği ile ortaya konmalıdır.
- Öğrencilere öğrenmelerini yansıtabilecekleri fırsatlar sağlanmalıdır.
- Öğrencilerin öğrendiklerini açık bir şekilde söylemelerine olanak verilmelidir.
- Öğretmen bir çalıştırıcı olarak otantik etkinliklerde işbirliğini sağlamalıdır.
- Otantik değerlendirme yapılmalıdır.

Herrington ve Oliver'in bu dokuz kritik özelliği temelde üç unsura indirgenebilir. Bunlar; otantik çevre ya da ortam, otantik etkinlik tasarlama ve otantik değerlendirmedir. Şimdi kısaca bunları ele alalım.

Otantik çevre ya da ortam unsuruna göre okulda öğrencilere verilen işler, insanların okul dışında karşılaştıklarına benzer olmalıdır. Bu anlayışa göre öğrenciler, pek çok meslek grubunun karşılaştığı benzer zorluklar ile meşgul olduklarında meslek gruplarının çalışmalarını daha iyi anlayacaklar ve öğrendiklerini uygulayabileceklerdir. Akranları, öğretmenleri ve toplumun diğer üyeleri de bu süreçte yer almalıdır.

Otantik etkinlikler tasarlama, otantik öğrenme unsurlarından biridir. Otantik etkinliklerle derslerde öğrencinin okuma ve dinlemenin ötesinde diğer becerilerinin de öğrenme ortamına dâhil edilmesi sağlanır. Otantik etkinlik, günlerce ve haftalarda sürebilen ve öğrencinin pek çok kaynak kullandığı, arkadaşları ile işbirliği yaptığı çalışmalardır (Reeves ve diğerleri, 2002:563).

Otantik öğrenmenin önemli unsurlarından biri de otantik değerlendirmedir. Çoktan seçmeli testler, bilgi ve beceriyi ölçmekten uzak olduğu ve yapaylığından dolayı oldukça eleştirildi. Otantik projeleri, değerlendirmek oldukça güçtür. Sınava giren öğrencilere, gerçek proje çalışmaları verecek, onların çalışmasında önceliği güvenilirlikten çok geçerliliğe verilmelidir. Otantik değerlendirmede, öğrencilerin gerçek dünyanın yansıması olan ödevlerin mantığını anlamaları önemsenir.

Otantik değerlendirmenin; öğrencilerin gerçek yaşam becerilerini geliştirme, öğrencilerin yaratıcılığına fırsat tanıma, öğrencinin kendini değerlendirebilmesini sağlama, öğrencilerde üst düzey bilgi ve becerilerin gelişip gelişmediğini ölçme gibi pek çok amacı bulunmaktadır (Karakuş, 2006;Göçmen, 2004).

Yılmaz'a (2009: 469-477) göre, otantik değerlendirmede üç önemli husus vardır: bilginin yapılandırılması, bir disiplinin yapısına uygun araştırma ve öğrencinin yaptığı çalışmanın okul ötesinde bir değer taşımasıdır. Öğrencilerin otantik öğrenmeyi gerçekleştirirken, bilgileri (verileri) ezberlemekten çok elde ettiği bilgilerle (verilerle) önceki deneyimlerini yapılandırması ve anlamlandırması beklenmektedir. Öğrenci, derinlemesine anlamaya yönelik çalışma ve sergilerde, daha önceki deneyimleri ve elde ettiği bilgilerle (verilerle), bilgilerini yeniden oluşturur ve yaptığı çalışmayı sadece okul yaşamında değil, günlük yaşamında da uygulayabilmeli ve paylaşabilmelidir.

Otantik çalışmaları değerlendirirken *'otantik veya değil'* şeklinde yargıya varmaktan çok, çalışmada öğrencinin gerçek hayatta karşısına çıkabilecek sorunu ne kadar derinlemesine algıladığı, bilgilerini ne kadar yeniden yapılandırdığı ve nasıl bir kitleye sunduğu önemlidir. Bu nedenle *'az otantik veya daha otantik'* gibi bir derecelendirme yapmak bu çalışmaları değerlendirmede daha etkili olabilir(Wiggins,1998). Örneğin; tarih derslerinde öğrencilerin 19 Mayıs 1919 tarihli bir gazetenin manşetini yazmalarını gerektiren bir çalışmada otantik bir durum söz konusudur, fakat 19 Mayıs 1919 tarihinde yayınlanan bu gazetenin çoğaltılmak üzere bir nüshasını çıkarmak daha otantiktir. Elbette öğrenciler, ikinci etkinlikte daha fazla işbirliğine dayalı çalışacak ve yapılan çalışma, okul ötesinde bir değere sahip olacaktır. Dolayısıyla ikinci çalışma, daha otantiktir denilebilir. İkinci çalışmada daha sonra 19 Mayıs 1919 tarihinde gerçekten çıkmış olan bir gazeteyi öğrencilerle inceleyerek, öğrenme daha kalıcı bir hale getirilebilir.

Archibald ve Newman'a göre otantik değerlendirme; öğrencilerin en iyi okul işlerini sergilendiği bir vitrine benzeyen "öğrenci ürün dosyası" (portfolyo) kullanmayı içerir. Buradaki temel sorunlardan biri ürün dosyasındaki bütün ürünlerin öğrenciye ait olup olmadığını saptamaktır(Aktaran: Gordon ve Lawton, 2005: 21).

Özet olarak, otantik öğrenme, yukarıda sözünü ettiğimiz üç temel unsurun dinamik etkileşimini gerektirmektedir.

Tarih Dersleri ve Otantik Öğrenme

Tüm bu görüşler dikkate alındığında, otantik öğrenmenin tarih derslerine yansımasının tarih dersinin verimliliğini arttırabileceği söylenebilir. Tarih ders saatinin azlığı ve öğretim programının yoğun olması nedeniyle de tarih dersleri, ders kitabını okutma, soru-cevap yöntemiyle ezberden anlatma ya da hazır bir filmi saatlerce gösterme şeklinde geçmektedir. Safran'a göre de (1993:13) öğrenciler, tarih derslerinden günlük yaşamlarına dönük bir yarar göremediklerinden dolayı derse ilgi göstermemektedir.

Levstik ve Barton,(1997: 81) ilköğretimde sosyal bilgiler derslerinin, tarih araştırmaları için daha bir otantik bağlam sunduğunu ileri sürmektedir. Onlara göre öğrenciler böylece tarihsel düşünmenin gelişimini anlayabilir ve yaşadıkları topluma katkıda bulunabilirler. Türkiye'de de 2005 sosyal bilgiler programı ile yeni ders kitaplarının öğrencilere otantik öğrenme olanakları yarattığı söylenebilir.

Öğrenciler, lisede de tarih derslerinde yaptıkları otantik etkinliklerle gerçek dünyaya ve yaşadıkları zamana ait bir problemden yola çıkarak, geçmiş ile bugün arasında bağ kurabilme, empati ve karar verme gibi pek çok beceriyi kazanabilir. Aynı zamanda öğrenciler bu etkinliklerin yapıldığı sınıf ortamlarında nasıl çalışma tasarlanacağını, nasıl çalışılabileceğini, nasıl düzenli olunacağını, zamanında bir çalışmayı nasıl bitireceğini öğrenebilmektedir(Clayden ve diğerleri, 1994). Dolayısıyla öğrenciler okulda öğrendiklerini, gündelik hayata transfer edebildikleri için daha kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşeceği söylenebilir.

Otantik öğrenmeyi tarih dersine uygulamak için yaptığımız literatür taraması, öğretmen ve öğrenci gözlemleri ve yansıtıcı düşünme sonucunda iki temel ilkeye ulaşıyoruz. Şimdi bunları aşağıda paylaşalım.

1. Öğrenciler, tarihçilerin çalıştığı ortamda çalıştırılmalıdır.

Öğrenciler, tarihçilerin çalıştığı şekilde tarihi öğrenebilmelidir. Tarihçilerin karşılaştığı benzer soruların öğrenciler tarafından sorulup, cevaplanması sağlanmalıdır.

Öğrencilere tarihte ve diğer derslerde profesyonellerin performanslarına ait iyi örnekler sunulmalıdır. Bu örneklerde öğrenci tarihçilerin birbirine zıt düşünceler içeren kaynakları nasıl değerlendirdiğini görmelidir. Öğrenci tarih araştırmasında nasıl soru sorulduğunu, verilerin nasıl bulunduğunu, kaynakların nasıl değerlendirildiğini, zıt anlatılarla nasıl uğraşılacağını ve nasıl bir yorumlayıcı anlatı oluşturulacağını öğrenmelidir. Öğrenciler fotoğraf gibi birinci elden kaynakları da analiz ederek, görsel kanıtları otantik bir tarzda kullanmış olurlar (Levstik ve Barton, 1997)

2. Öğrencinin edindiği tarihsel bilginin otantik uygulamasına fırsat verilmelidir.

Ortaokul ve lise yıllarında çoğumuz Türkçe derslerinde "at ölür meydan kalır, yiğit ölür şanı kalır." tarzında verilen atasözlerini açıklamamızı isteyen kompozisyon ödevlerini hatırlayacaktır. O yıllar da bile çoğu öğrenciyi atın ölümü, meydanın kalması hiç mi hiç ilgilendirmiyordu. Ölüm ise zaten bizden çok uzaktı. Pek çoğumuz öğretmenlerimize neden böyle bir etkinlik yaptığımızın gerekçesini bile soramadık. Ulusal Bayramların arifesinde ise şiir yazmalar ve ezberden okumalar, resim yapmalar, bir tiyatro oyununu sahneye koymalar daha bir anlamlı gelir ve heyecanlandırırdı. Çünkü öğretmen performansımızı beğendiğinde bayram günü velilerin ve arkadaşlarımız önünde konuşmamızı sağlar ve ürünlerimizi sergileme fırsatı verirdi. Bu bildirinin sahiplerinden biri de ortaokul yıllarında Atatürk'ün mareşal üniformalı bir fotoğrafını pastel kalemle çizmiş ve tablosunun okul sergisinde satılması ve okul derneğine maddi katkısından kıvanç duymuştu.

Öğrencilerin kendi hayat hikâyelerini yazacakları bir etkinlik, otantik etkinliktir. Bu etkinlikte, öğrenci bilginin ötesine giderek bir anlatı oluşturur. Bu tür anlatıların oluşturulması tarihsel bilginin otantik kullanımına örnektir (Levstik ve Barton, 1997: 29).

Öğrencilerin büyükanne ve babaları ya da göçmenlerle yaptıkları bir röportajı sunmaları otantik bir işe örnektir. Böylece öğrencinin bir grup insan karşısında konuşacağı metni yazma ve onlara hitap etmesi sağlanmış olacaktır. Öğrenciye verilen işler hayatta verilebilecek türden olmalıdır. Örneğin; öğrenciye çevresindeki eski bir zeytinyağı fabrikasının tarihini yazma işi verilebilir.

Otantik öğrenme tarih dersleri için bu kadar önemli iken, Türkiye'de bu türden çalışmalar yeterince yapılmamaktadır. Tarih derslerinde bir kez otantik etkinlik yapmaya karar verdikten sonra, Wiggins'in (1998) sözünü ettiği gibi yapılacak etkinlikler "az otantik ya da daha otantik" tarzında derecelenebilir. Aşağıda bir tarih dersindeki otantik etkinlik uygulaması, öğretmen ve öğrenci görüşleri paylaşılacaktır.

Araştırmanın Amacı: Bu çalışmanın amacı tarih öğretmenlerinin ve öğrencilerinin tarih dersinde otantik etkinlikler uygulamasına yönelik görüşlerini ortaya koymak ve tarih öğretmenlerinin bu tür etkinlikleri değerlendirmede karşılaştıkları sorunları saptamaktır.

Tarih öğretmenlerinin bu tür etkinlikleri uygularken ve değerlendirirken ne tür sorunlarla karşılaştığının tespit edilmesi ileride tarih öğretmenlerine ve bu alanda çalışma yapan akademisyenlere katkı sağlayabilir.

Problem Cümlesi: Türkiye'de tarih öğretmenlerinin ve öğrencilerinin tarih dersinde otantik etkinlikler uygulamasına yönelik görüşleri nelerdir? Tarih öğretmenleri, bu tür etkinlikleri değerlendirirken ne gibi sorunlarla karşılaşmaktadır?

Bu problemin araştırılmasında aşağıdaki alt problemler kullanılmıştır.

1. Tarih öğretmenlerinin otantik etkinliğe yaklaşımı, değerlendirmede dikkat ettiği noktalar ve sorunları nelerdir?
2. Tarih dersini alan öğrencilerin otantik etkinlik uygulamasına yönelik yaklaşımları nasıldır?

YÖNTEM

Sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalarda olay ve olgular kendi ortamında incelenmeye çalışılmakta, araştırmacı bu olay ve olguları ayrıntılı bir biçimde ve derinlemesine açıklamaya, yorumlamaya çalışmaktadır. Yapılan araştırma sürecinde araştırmacılar *'nesnellikten'* çok *'bakış açısını'* ön plana çıkarmaya çalışmaktadır (Yıldırım, 2006:30).

Bu doğrultuda; tarih öğretmenlerinin ve öğrencilerinin tarih derslerinde otantik etkinliklerin uygulanmasına ve değerlendirilmesine yönelik görüşlerini ortaya koymak ve derinlemesine bilgi edinmek amacıyla yapılan bu çalışma, nitel araştırmadır.

Katılımcılar: Çalışmanın bulguları 4 öğretmen ve 44 öğrenci ile yapılan uygulamadan elde edilmiştir. Bu öğretmenler Ankara, Yozgat ve Trabzon illerinde MEB'e bağlı resmi ortaöğretim kurumlarda çalışmaktadır. Öğrenciler ise 10. sınıf Fen-Matematik ve Türkçe-Matematik şubelerinde öğrenim görmektedir.

Öğretmen A: 17 yıllık kıdemli, Bayan, Fen-Edebiyat Fakültesi, tarih bölümü mezunu.

Öğretmen B: 20 yıllık kıdemli, Bay, Fen Edebiyat Fakültesi, tarih bölümü mezunu.

Öğretmen C: 9 yıllık kıdemli, Bayan, Fen-Edebiyat Fakültesi, tarih bölümü mezunu, tarih eğitimi üzerine yüksek lisans yapmış, aynı alanda doktora yapıyor.

Öğretmen D: 9 yıllık deneyimli, Bay, Eğitim Fakültesi, tarih öğretmenliği mezunu.

Öğretmen A ve B aynı okulda çalışmaktadır. 1962 yılından günümüze hizmet veren bu okul, genel lise türündedir. Bu okulun sosyo-ekonomik durumu orta düzeyde olup 1215 öğrenciye sahiptir. Her bir sınıfın mevcut kapasitesi 30-40 öğrenci arasında değişmektedir. 61 kişilik öğretmen kadrosundan 4'ü tarih öğretmenidir.

Öğretmen C'nin çalıştığı okul, 2000 yılından günümüze faaliyet göstermektedir. Anadolu Lisesi türünden olan bu okula öğrenciler sınavla alınmaktadır. Okulun sosyo-ekonomik durumu orta düzey olup, 300 öğrenciye sahiptir. Her bir sınıfın mevcut kapasitesi 20 öğrencidir. 20 kişilik öğretmen kadrosundan 2'si tarih öğretmenidir.

Öğretmen D'nin çalıştığı okul, 1996 yılından bu yana faaliyet göstermektedir. Öğretmen C'nin çalıştığı okula benzer olarak Anadolu Lisesi türünde olan bu okula öğrenciler sınavla alınmaktadır. Okulun sosyo-ekonomik durumu orta düzeyde olup, 500 öğrenciye sahiptir. Her bir sınıfın mevcut kapasitesi 30 öğrencidir. 25 kişilik öğretmen kadrosundan 3'ü tarih öğretmenidir.

Bu araştırma çerçevesinde tarih öğretmenlerinden *"Kaptan Aranıyor"* adlı bir otantik etkinliği öğrencilerine uygulamaları ve değerlendirmeleri istendi.

Araştırma Süreci: Araştırma 2008-2009 öğretim yılı güz döneminde başlamış ve aynı dönemde uygulanarak tamamlanmıştır.

Verilerin Toplanması ve Analiz Edilmesi: Bu çalışmada öğretmenlerle yapılan görüşmelerle ve doküman incelemesi yöntemi ile 4 öğretmenin bu tür bir etkinliği değerlendirmede hareket tarzları ortaya konmaya çalışıldı. Öğrencilerden de etkinlik ile ilgili düşünceleri alındı. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olaylar hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. Bu yöntem nitel araştırmalarda gözlem ve görüşme gibi diğer veri toplama yöntemleriyle birlikte kullanıldığında verinin çeşitlendirilmesini ve araştırmanın geçerliliğini artırmaktadır(Yıldırım,2006:187-188).

"Kaptan Aranıyor" adlı otantik etkinliği öğrencilerine uygulayan tarih öğretmenlerinden bu kâğıtları değerlendirmeleri ve 100 puan üzerinden notlandırmaları istendi. Bu notlandırma sonucunda öğrenciler 40 ile 100 puan aralığında notlar almıştır. Öğretmenlerle yapılan görüşmelerde otantik etkinlikleri uygulamaya yönelik yaklaşımlarının neler olduğu, bu gibi etkinlikleri değerlendirirken en çok nelere dikkat ettikleri ve ne gibi sorunlarla karşılaştıkları, uygulamaları istenen *"Kaptan Aranıyor"* adlı otantik etkinlikte kâğıtlara en yüksek ve en düşük notlu kâğıda niçin bu notları verdiklerini açıklamaları; otantik etkinlikleri uygulamanın tarih derslerinde öğrencilere ne gibi faydalar sağlayabileceği veya onlara göre bu tür otantik etkinliklerin varsa olumsuz yönlerinin neler olduğunu açıklamaları istenmiştir.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu kısımda araştırma bulguları ve yorumları ele alınacaktır.

1. **Tarih Öğretmenlerinin Otantik Etkinliğe Yaklaşımı, Değerlendirmede Dikkat Ettiği Noktalar ve Sorunları İle İlgili Bulgular**

ÖĞRETMEN A

Tablo-1 "Kaptan Aranıyor" adlı otantik etkinlikten öğrencilerin aldığı notlar ve dağılımı

Alınan Notlar	Öğrenci Sayısı
100	-
95	1
90	1
85	-
80	-
75	2
70	3
65	3
60	2
55	1
50	4
45	6
40	2
TOPLAM	**25**

Öğretmen A'nın 35 kişilik sınıfından 25 öğrenci bu etkinliğe katılmıştır. Tablo 1'de görüldüğü gibi, en yüksek notu (95) 1 öğrenci, en düşük notu (40) 2 öğrenci almıştır. Öğretmen A'nın 100 üzerinden yaptığı değerlendirmede 6 öğrenci 45 puan almıştır. Bunun nedeni olarak öğrencilere bu etkinliğin ders dışı bir etkinlik olarak verilmesi, öğrencilerin bu etkinliği bir 'ödev' olarak görmeleri, sadece bilgi vermeleri gösterilebilir.

Öğretmen A'nın değerlendirmesi;

- 95 puan alan öğrenci, yaratıcılığını kullanmasının yanı sıra etkinlikte verilen yönergeye uymuştur.
- 40 puan alan öğrenciler, Piri Reis hakkında birkaç satır özensiz bilgi vermiş, sadece yazmış olmak için yazdığından bu puanı almıştır.
- 45 ile 90 arası puan alan öğrenciler, yaratıcılığını kullanma, verilen yönergeye uyma, etkinliğe gereken önemi gösterme gibi kriterler göz önüne alınarak notlandırılmıştır.

Bu notlandırma sonunda Öğretmen A'ya **"Öğrenci kâğıtlarında neleri eksik buldunuz?"** sorusu yöneltilmiştir. Bu soru doğrultusunda Öğretmen A; öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılıklarını neredeyse hiç kullanmadıklarını belirterek, kendilerine yönelik *"öğrencilerimize hayal gücünüzle uçun diyemedik, yaratıcılık adına ne verdik ne isteyelim"* gibi özeleştiride bulundular. Ayrıca öğrencilerini ezberden kurtarmak için öğretmen olarak kendilerinin de bir adım atarak öğrencileri bu tür etkinliklere katılmaya, yaratıcılıklarını, hayal gücünü geliştirmeye teşvik etmeleri gerektiğini de vurguladılar.

Öğretmen A'nın **"Uygulanan bu otantik etkinliğin değerlendirilmesinde farklı olarak nasıl bir değerlendirme yapmak isterdiniz?"** sorusuna kendi eksikliklerini vurgulayarak yanıt verdi. Bu konuda soru-cevap, açık uçlu sorular ve çoktan seçmeli sınavları değerlendirmeye alıştıkları, dolayısıyla bu tür etkinlikleri bir eğitim-öğretim yılı boyunca ya da bir dönem boyunca değerlendirilmesi gerektiğini ifade ettiler. Bunun gerekçesi olarak; şimdiye kadar öğrencilerin yaratıcılığını ve hayal gücünü geliştirebilecek herhangi bir çalışma yapmadıklarını, dolayısıyla bu tür yetilerin bir anda değil bir süreç boyunca geliştiğini ve bu sürecin sonunda değerlendirilmesi gerektiğini gösterdiler.

"Otantik etkinliklerin uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda ne önerirsiniz?" sorusuna ise Öğretmen A; bu tür etkinliklerin tarih derslerinde uygulanmasını önemli ve gerekli bulduğunu vurgulayarak, kendi çabalarının yanı sıra uygulanan müfredatın ve okutulmakta olan tarih ders kitaplarının da kendilerine yardımcı olması gerektiği sözlerine ekledi. Bu tür etkinlikleri tasarlama ve özellikle değerlendirme konusunda destek almaları gerektiğini, bu konuda eksikliklerinin olduğunu dile getirdi.

ÖĞRETMEN B:

Tablo-2 "Kaptan Aranıyor" adlı otantik etkinlikten öğrencilerin aldığı notlar ve dağılımı

Alınan Notlar	Öğrenci Sayısı
100	1
95	-
90	-
85	-
80	1
75	-
70	3
65	-
60	-
55	2
50	4
45	-
40	-
TOPLAM	**11**

Öğretmen B'nin 38 kişilik sınıfından 11 öğrenci, uygulanan bu etkinliğe katılmıştır. Tablo 2'de görüldüğü gibi, en yüksek notu (100) 1 öğrenci, en düşük notu (50) ise 4 öğrenci almıştır. Öğretmen B, sınıfta etkinliğe katılımın düşük olmasını sınav haftası olduğu olgusu ile açıklamıştır. 4 kişinin en düşük notu almasının nedeni olarak da bu sınıfın Türkçe-Matematik sınıfı olmasına bağlamıştır.

Öğretmen B'nin değerlendirmesi;

- 100 alan öğrenci, en güzel özgeçmişi hazırladığı için, kendi hayalleri ve yorumlarını kullandığı için bu puanı almıştır.
- 80 puan alan öğrenci, kişisel bilgileri daha güzel hazırlamıştır.
- 70 alan öğrenciler, biraz daha detaylı bilgi toplamıştır.
- 55 puan alan öğrenci, *"her türlü işe ayak uydururum"* sözünü kullandığı için bu puanı almıştır.
- 50 puan alan öğrenci, sadece Piri Reis hakkında kısa bilgi toplamıştır.

Bu notlandırma sonunda Öğretmen B'ye **"Öğrenci kâğıtlarında neleri eksik buldunuz?"** sorusu yöneltilmiştir. Bu soru doğrultusunda Öğretmen B; Öğretmen A gibi öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılıklarını neredeyse hiç kullanmadıklarını belirtti. Öğrencilerin ilköğretimden gelen ezberci bilgi edinme alışkanlıklarını kolay kolay engelleyemediklerini vurguladı. Artık bilgisayar ve internet aracılığıyla öğrencilerin bilgiye çok kolay ulaştıklarını, bu

etkinliği yapmak içinde interneti kullandıklarını; fakat bu bilgileri yorumlama konusunda eksikliklerinin olduğunu, bu nedenle öğrencilerin daha çok kitap okumaları gerektiğini ifade etti.

Öğretmen B'nin **"Uygulanan bu otantik etkinliğin değerlendirilmesinde farklı olarak nasıl bir değerlendirme yapmak isterdiniz?"** sorusuna yanıtı ise farklı bir değerlendirme kullanmayacağı, yine aynı şekilde notlandırabileceğini şeklindedir. Fakat öğrencileri bu tür otantik etkinliklerle daha sık karşılaştırırsa daha verimli ve yaratıcı sonuçlar alabileceğini de ilave etti.

"Otantik etkinliklerin uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda ne önerirsiniz?" sorusuna ise Öğretmen B; Öğretmen A'nın görüşlerine paralel olarak bu tür etkinliklerin özellikle uygulanması konusunda kendi çabalarının yanı sıra uygulanan müfredatın ve okutulmakta olan tarih ders kitaplarında bu tür etkinlik örneklerinin yer alması gerektiği yanıtını verdi. Bu tür etkinliklerin tarih derslerinde kullanılmasının oldukça verimli olduğunu düşünen Öğretmen B; ayrıca üniversite de yapılan çalışmaların uygulamaya dönüştürülebilmesi için ortaöğretim kurumlarındaki tarih öğretmenlerine bir seminer veya hizmet içi eğitim aracılığıyla yansıtılması gerektiği görüşünü de dile getirdi.

ÖĞRETMEN C:

Tablo-3 "Kaptan Aranıyor" adlı otantik etkinlikten öğrencilerin aldığı notlar ve dağılımı

Alınan Notlar	Öğrenci Sayısı
100	2
95	-
90	-
85	4
80	-
75	-
70	-
65	-
60	-
55	-
50	-
45	-
40	-
TOPLAM	6

Öğretmen C'nin 20 kişilik sınıfından 6 öğrenci bu etkinliğe katılmıştır. Tablo 3'de görüldüğü gibi, en yüksek notu (100) 2 öğrenci, en düşük notu (85) ise 4 öğrenci almıştır. Öğretmen C'nin sınıfında 85'den daha düşük notu alan öğrencinin bulunmaması; bu öğretmenin değerlendirmede öğrencilerin yaratıcılık ve özgünlüğünün dışında ben dilini kullanması, Türkçeyi düzgün kullanması gibi noktalara dikkat ederek notlandırmasından kaynaklanıyor olabilir.

Öğretmen C'nin değerlendirmesi;

- 100 alan öğrenciler, adresteki yaratıcılığı, konu bütünlüğü, kurulan cümleler ve yönergeye göre ben diline yönelik ifadeleri yerleştirme durumlarından dolayı bu puanı aldı.
- 85 puan alan öğrenciler, dil bilgisi kurallarına uydukları için, başarı ve başarısızlıklarını tek tek sıraladığı için bu puanı almışlardır.

Bu notlandırma sonunda Öğretmen C'ye **"Öğrenci kâğıtlarında neleri eksik buldunuz?"** sorusu yöneltilmiştir. Bu soru doğrultusunda Öğretmen C; Öğretmen A ve B gibi öğrencilerin hayal gücü ve yaratıcılıklarını neredeyse hiç kullanmadıklarını belirtti. Öğrencilerin dilbilgisi kurallarına ve sayfa düzenine dikkat etmediklerini; bazı yerlerde bilgileri tekrar ettiklerini, dolayısıyla öğrencilerin bu etkinliğe bir 'ödev' gözüyle baktıklarını, gereken özeni ve dikkati göstermediklerini ifade etti.

Öğretmen C'nin **"Uygulanan bu otantik etkinliğin değerlendirilmesinde farklı olarak nasıl bir değerlendirme yapmak isterdiniz?"** sorusuna yanıtı ise bu tür etkinliklerin değerlendirilmesi için bazı ölçütlerin belirlenmesi gerektiği ve bu doğrultuda bir değerlendirme yapabileceğini vurguladı. Bu tür etkinliklerin bir süreç boyunca uygulanması ve değerlendirilmesi gerektiğinin önemini vurguladı.

"Otantik etkinliklerin uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda ne önerirsiniz?" sorusuna ise Öğretmen C; bir dereceleme ölçeği (rubric) hazırlansaydı değerlendirmede kendilerine kolaylık sağlayabileceği yanıtını verdi. Fakat bu ölçeği hazırlamak için kendi deneyimleri ve bilgilerinin yanında uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanacak değerlendirme ölçeklerinin de olması gerektiğini, tarih derslerinin artık bu tür değişimlere ihtiyacı olduğunu vurguladı.

ÖĞRETMEN D

Tablo-4 "Kaptan Aranıyor" adlı otantik etkinlikten öğrencilerin aldığı notlar ve dağılımı	
Alınan Notlar	**Öğrenci Sayısı**
100	-
95	1
90	-
85	-
80	1
75	-
70	-
65	-
60	-
55	-
50	-
45	-
40	-
TOPLAM	2

Öğretmen D'nin 30 kişilik sınıfından 2 öğrenci bu etkinliğe katılmıştır. Tablo 4'de görüldüğü gibi, en yüksek notu (95) 1 öğrenci, en düşük notu (80) ise 1 öğrenci almıştır. Öğretmen D'nin sınıfında katılımın diğer öğretmenlerin sınıfından çok daha az olmasının nedeni, öğretmenin bu etkinliği yaparken gönüllülük esasını alması gösterilebilir. Tablo-4'de de görüldüğü üzere 80'den daha düşük notlandırma yapılmaması bu görüşü doğrular niteliktedir.

Öğretmen D'nin değerlendirmesi;

- 95 alan öğrenci, kişisel yeteneklerini yaratıcılık adına çok başarılı yazmış, ifadelerinde nüktedan bir anlatım tarzı kullanmıştır.
- 80 puan alan öğrenci, konuyla ilgili temel araştırmaları yaptığı için, Piri Reis'in hayatı ve özelliklerini bu temel araştırmalarıyla bütünleştirebildiği için bu puanı almışlardır.

Bu notlandırma sonunda Öğretmen D'ye **"Öğrenci kâğıtlarında neleri eksik buldunuz?"** sorusu yöneltilmiştir. Bu soru doğrultusunda Öğretmen D; öğrencilerin yaratıcılıklarını hiç kullanmadıkları gibi resim, harita gibi görsel malzemeleri neredeyse hiç kullanmadıklarını belirtti. Öğrencilerin cümle kurmakta zorlandıklarını, çoğu zaman tekrar ifadeler kurduklarını söyleyen Öğretmen D, öğrencilerin internetten indirdikleri bilgiyi ben diliyle ifade etmeye çalıştıklarını vurguladı.

Öğretmen D'nin **"Uygulanan bu otantik etkinliğin değerlendirilmesinde farklı olarak nasıl bir değerlendirme yapmak isterdiniz?"** sorusuna yanıtı; bu tür etkinlikleri pek fazla uygulamadıkları için değerlendirme de bazı problem yaşandığına yönelikti. Genellikle yazılı sınav soruları ve çoktan seçmeli testleri değerlendirmeye alışık olduklarını, öğrencilerinin bu etkinlikte yaratıcı olmalarını beklediği kadar, kendinin değerlendirmede yenilikçi olamadığını vurguladı. Farklı bir değerlendirmeyi nasıl yapabileceği konusunda herhangi bir fikrinin olmadığını, bu etkinlikleri öğrencilere uyguladıkça onların yaratıcılıkları ve hayal gücünün artabileceği gibi böylelikle bir öğretmen olarak kendisinin de değerlendirme konusunda deneyiminin artabileceğini ifade etti.

"Otantik etkinliklerin uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda ne önerirsiniz?" sorusuna ise Öğretmen D; bu konuda çok fazla bir bilgisi olmadığından herhangi bir öneride bulunamayacağını, tarih eğitiminde bu tür açılımlara ihtiyaç olduğunu, tarih öğretmenlerinin de bu yenilikleri anlayabilmeleri ve uygulayabilmeleri için yapılan çalışmalardan haberdar edilmeleri gerektiğini belirtti. Son olarak tarih öğretmenlerinin de kendilerine yönelik bir öz eleştiri yapmaları gerektiğini, 'eğitimde meydana gelen yeni açılımların ayaklarına gelmelerini beklemekten ziyade biraz da öğretmenlerin çaba sarf etmeleri gerektiğini' eklemek istediğini ifade etti.

"Kaptan Aranıyor" adlı otantik etkinliği sınıflarına uygulayan öğretmenler genel olarak öğrenci kâğıtlarında yaratıcılık ve hayal gücünü eksik bulmuşlardır. Çalışmaya katılan 4 tarih öğretmeni, geleneksel eğitimlerine rağmen tarih dersinde otantik etkinliklerin uygulanmasını gerekli ve önemli bulduklarını ifade etmişlerdir. Öğrencilerinin uygulanan bu etkinliğe 'ödev' gözüyle baktıklarını ifade eden öğretmenler, öğrencilerin ilköğretimden getirdikleri ezberci bilgi edinme sisteminden kurtulamadıklarını, elde ettikleri bilgileri yorumlama yeteneklerinin en az düzeyde olduğu konusunda hemfikirdirler.

Otantik etkinlikleri tasarlama ve değerlendirme konusunda kendi eksikliklerini, 4 tarih öğretmeni de dile getirmiştir. Öğretmenler bu konuda bilgileri olmadığı için otantik değerlendirme konusunda herhangi bir öneride bulunamamıştır. Otantik etkinlikleri süreç içinde değerlendirmenin uygun olduğu konusunda 4 öğretmen de aynı görüşü paylaşmaktadır. Yalnızca Öğretmen C, otantik değerlendirme yapılabilmesi için bir dereceleme ölçeği (rubric) hazırlanabileceğini ifade etmiştir. Çalışmaya katılan tarih öğretmenleri, eğitimde yeni yaklaşımların uygulanabilmesi için öğretim programı ve ders kitaplarının kendilerine yardımcı olması gerektiğini vurgulamanın yanı sıra, bu yeni açılımları anlayabilmek için uygulamalı olarak hizmet içi eğitim veya seminerler talep etmektedir.

2. Tarih dersini alan öğrencilerin otantik etkinliğin uygulanmasına yönelik yaklaşımları nasıldır?

Öğretmen A'nın çalıştığı okuldaki öğrencilerin yaklaşımı nedir?

Bu okulda böyle bir etkinliğin ilk defa kendilerine uygulandığını vurgulayan öğrenciler, etkinliği ilk duyduklarında ve okuduklarında bugünden geçmişe nasıl gideceklerini anlayamadıklarını ifade ettiler. Geçmişte herhangi bir işe girerken özgeçmiş yazılıp yazılmadığını bilmediklerini, Piri Reis'i günümüze nasıl getirip bir iş aradığını düşünmeleri gerektiğini ve onlara daha ilginç gelen noktanın bunu kendileri Piri Reis'miş gibi nasıl yazacaklarını bilmediklerini söylediler.

Bir erkek öğrenci; tarih dersinde *"geçmişte yaşamış Piri Reis'in günümüzde bir iş araması'nın kendisine çok ilginç geldiğini, bunu ilk duyduğunda çok heyecanlandığını, fakat nasıl yapacağı konusunda bir fikri olmadığı için topladığı bilgileri yazmaktan öteye gidemediğini"* ifade etmiştir.

Bir kız öğrenci, *"bu etkinliği öğretmenleri kendilerine ilk söylediğinde öğretmenin kendileriyle 'dalga geçtiğini, alay ettiğini' düşündüğünü"* belirtmiştir. *"Fakat Öğretmen A kâğıtları dağıtınca ciddi olduğunu anladığını, fakat nasıl yazacağını, ne yazması gerektiği konusunda zorluk yaşadığını, bu nedenle yalnızca 'kâğıtta yazanlarla yola çıkarak bir şeyler karaladığını"* ifade etmiştir.

"Bu etkinlik sizin bir sınav sorunuz olsaydı nasıl cevaplardınız?" sorusuna bir erkek öğrenci; bilgileri araştırıp kendi ifadesiyle sınav kâğıdına yazabileceği için tarih dersi sınavının daha kolay olacağını, böylece yüksek not alabileceğini düşündüğünü ifade etmiştir. Bir kız öğrenci ise; *'keşke tarih derslerinde günlerce bir şeyler ezberleyip unutacağımıza böyle kendi düşüncelerimizle bilgileri birleştirip yazsak, böylece hem yüksek not alırız, hem de daha çok aklımızda kalır'* şeklinde bir yanıt vermiştir.

Öğretmenlerinin bu etkinliği uygularken *"hayal gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanın"* yönergesini duyduklarında ne hissettikleri sorusuna erkek ve kız öğrenci; *'şaşırdıklarını, tarih dersinde böyle bir şeyin mümkün olmadığını, öğretmenlerine ifade ettiklerini, bunu nasıl yapabilecekleri konusunda herhangi bilgilerinin olmadığını, bu ödev üzerinde çok düşündüklerini'* ifade etmişlerdir.

Öğretmen B'nın çalıştığı okuldaki öğrencilerin yaklaşımı nedir?

Öğretmen B'nin öğrencileri, bu etkinliği ilk yapmaya başladıklarında Piri Reis hakkında bir araştırma yaptıktan sonra sadece bu bilgileri yazıya geçirdiklerini, fakat üzerinde biraz düşününce *"neden olmasın"* deyip biraz da bu işe hayal gücünü katabileceklerini gördüklerinde daha kolay yazabildiklerini vurguladılar.

Bir erkek öğrenci; *"bu etkinliği ilk duyduğunda nasıl tasarlayabileceği konusunda problem yaşadığını fakat 'tarih dersinde böyle bir ödevi ilk defa yapmanın ilginç gelmesi' nedeniyle şaşırarak 'bu ödevi' yaptığını"* belirtti.

Bir kız öğrenci, *"Piri Reis'e günümüzde iş mi aratacağız? Nasıl olabilir ki bu? O dönemde özgeçmiş mi vardı? Piri Reis şu anda yaşamıyor ki?' gibi soruları kendi kendine sorduğunu, tarih dersinde böyle bir şeyin nasıl mümkün olabileceğini düşündüğünü, bu nedenle başlangıçta bu ödevi nasıl yapabileceği konusunda fikri olmadığı için oldukça zorlandığını"* ifade etti.

"Bu etkinlik sizin bir sınav sorunuz olsaydı, nasıl cevaplardınız?" sorusuna erkek öğrenci; *"ÖSS sınavında böyle sorular çıkmıyor, bu nedenle bizim için zaman kaybı olabilir. Fakat tarih derslerinde bu tür sınavlar yapılması yüksek not almamızı sağlayabilir, bu nedenle buna benzer sınav sorularımız olursa iyi olabilir"* yanıtını verirken, kız öğrenci *"tarih dersi sınavında şimdiye kadar böyle bir sınav sorusunun karşısına hiç çıkmadığını, ezberledikleri bilgileri kâğıda döktüğünü, ama bu bir sınav sorusu olsaydı tarih dersine çalışmanın daha zevkli olabileceğini"* ifade etti.

Öğretmenlerinin bu etkinliği uygularken *"hayal gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanın"* yönergesini duyduklarında ne hissettikleri sorusuna erkek ve kız öğrenci; *"tarih dersinde hep ezberledikleri bilgileri sınıfta anlatarak ya da öğretmenlerinin kendilerine soru sormaları ile sınıfta aktardıklarını, bu nedenle böyle bir yönergeyi duyduklarında tarih dersinin yaratıcılık ve hayal gücünü kullanmaya yönelik bir ders olmadığını düşündüklerini"* ifade etmişlerdir.

Öğretmen C'nin çalıştığı okuldaki öğrencilerin yaklaşımı nedir?

Bu okuldaki öğrenciler, bu tür etkinliklerin özellikle tarih dersinde uygulanmasının kendilerine oldukça fayda sağlayacağı inancındalar. Bunun nedeni olarak ise; bu etkinliklerle geçmişle bugün arasında bağ kurabildiklerini, konu hakkında dolaylı olarak araştırma yaptıkları için öğrenmeye istek duyduklarını, bir işe girerken nasıl bir özgeçmiş yazılması gerektiğinin öğrenilmesi gibi günlük hayatta kullanabilecekleri bir bilgiye dönüştürebildiklerini ifade ettiler.

Bir erkek öğrenci; *"bu etkinliğin adını ilk duyduğunda oldukça heyecanlandığını, fakat bu gibi 'ödevlerle' tarih dersinde genellikle karşılaşmadığı için zamanla 'nasıl yani? Piri Reis günümüzde CV mi hazırlayacak?' bu imkânsız...' gibi düşüncelerle neyi nasıl yazacağını bilemediğini"* ifade etti.

Bir kız öğrenci; *"tarih dersinin bu kadar eğlenceli olabileceğini hiç düşünmediğini, bu etkinlikle artık tarih derslerine korkmadan çalışabileceğini"* belirtti.

"Bu etkinlik sizin bir sınav sorunuz olsaydı nasıl cevaplardınız?" sorusuna erkek öğrenci; *"tarih dersinin sınavı her zaman korkutucu olmuştur benim için, günlerce önceden sorumlu olduğumuz yerleri çalışırım ve ezberlemeye çalışırım. Ama sınav sorumuz böyle olsaydı, sadece bilgileri okuyup kendi düşüncelerimle yazacağım için daha kolay olurdu ve yüksek not alabilirim."* yanıtı verdi. Kız öğrenci; *"tarih dersinde başarılı olduğumu düşünüyorum, genellikle yüksek notlar alırım. Böyle bir etkinlik sınav sorumuz olsaydı, geçmişle bugünü bir araya getirip, onu benmişim gibi yazmak zor olsa da tarihi daha iyi anlamamı sağlayabileceğini"* düşünmektedir.

Öğretmenlerinin tarih dersinde *"hayal gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanın"* yönergesine karşı kız ve erkek öğrenci; *"bunu ilk duyduklarında tarih dersinde hayal güçlerini ve yaratıcılıklarını hiç kullanmadıkları için nasıl*

yapabilecekleri konusunda şaşkınlık yaşadıklarını, ama eğer buna benzer ödevleri zamanla daha sık yaparlarsa daha başarılı olabileceklerini düşündüklerini" ifade ettiler.

Öğretmen D'nin çalıştığı okuldaki öğrencilerin yaklaşımı nedir?

Bu okulda okuyan öğrenciler, bu tür etkinliklerin tarih dersinde uygulanmasının tarih dersini korkulan bir ders olmaktan çıkararak daha zevkli ve öğrenilmesi kolay bir ders olarak görmelerine yardımcı olacağını düşünmektedirler. Aynı zamanda günlük hayatlarına uygulayabilecek bilgileri de bu tür etkinliklerle öğrenebileceklerinden, tarih dersini sadece derste öğrenip, teneffüse çıktıklarında hiçbir şey hatırlamadıkları bir ders olmaktan çıkabileceğini vurguladılar.

Bu okuldaki kız ve erkek öğrenci; *"Bu etkinlik sizin bir sınav sorunuz olsaydı nasıl cevaplardınız?"* sorusuna; *"ezberlemelerini gerektiren bir bilgi olmadığından daha rahat cevaplayacaklarını, kendi düşüncelerini de ifade etme fırsatı bulacaklarından daha yüksek notlar alabilecekleri"* yanıtı verdiler.

Öğretmenlerinin tarih dersinde *"hayal gücünüzü ve yaratıcılığınızı kullanın"* yönergesine karşı kız ve erkek öğrenci; *"çok şaşırdıklarını, çünkü ilk defa tarih dersinde kendilerinden yaratıcılık ve hayal gücünü kullanmalarının istendiğini, hayal gücünü ve yaratıcılıklarını kullanmalarını gerektiğini onlara genellikle resim öğretmenlerinin söylediğini, resim dersinde bile nasıl yapacaklarını bilmezken tarih dersinde nasıl olacağı konusunda hiçbir fikirlerinin olmadığını"* ifade ettiler. Karşılarında ÖSS gibi bir sınavın kendilerini beklediğini, bu sınavda yaratıcılık ve hayal gününün değil en fazla bilgiye sahip olanın başarılı olacağını da sıklıkla vurguladılar.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Türkiye'de tarih dersinin lise öğrencileri için ezberin yoğun olduğu sıkıcı bir ders olmaktan ve atıl bilgiler yığını olmaktan kurtarılması gerekmektedir. Tarih öğretmenleri ve öğrencileri, otantik etkinlik ve değerlendirmenin önemini hissetmektedir. Fakat tarih öğretim programının yoğunluğu, sınıfların kalabalık olması, ÖSS'de bu tür sorular olmaması gibi nedenlerden dolayı otantik etkinlikleri uygulamadıkları anlaşılmaktadır. Diğer yandan öğretmenler bu tür etkinlikleri ölçme ve değerlendirmede eksiklerini ifade etmişler, nasıl değerlendirilmesi gerektiğine yönelik soruları da çok genel cevaplamışlardır.

Bazı tarih öğretmenleri, bu tür otantik etkinlikleri uygulamada kendilerine öğretim programının ve tarih ders kitaplarının destek olması ve yol göstermesi gerektiğini düşünmektedir.

Öğrenciler ise kendilerine ilk defa uygulanan böyle bir etkinliğin, geçmiş ile bugün arasında bir bağ kurabilmelerini sağladığını fark etmiş ve tarih dersinin, özgeçmiş yazma becerisi gibi günümüzde de işlerine yarayabilecek beceri ve bilgileri geliştirebileceğini hayretle karşılamışlardır. Şimdiye kadar tarih derslerinde yapılan geleneksel uygulamalar, öğrencilerde tarih dersinin *"hayal gücü ve yaratıcılığın kullanılabildiği"* bir ders olmadığı anlayışını oluşturduğu gözlemlenmiştir. Etkinlik sonunda öğrenciler, tarih derslerinde bu tür otantik etkinliklerin kullanılmasının, tarih dersini yaratıcılığın ifade edilebileceği, daha zevkli ve anlaşılabilir ders haline getirdiğini sıklıkla dile getirmişlerdir.

Aslında otantik etkinliklerin uygulandığı tarih derslerinde öğrenci, neyi niçin yaptığını bilmeli ve bunu yeni durumlara uygulamalıdır. Bir etkinliğin otantikliğinin en önemi unsurlarından biri de okulda verilen işin amacının öğrenci tarafından ne kadar anlaşıldığına bağlıdır. Öğrenci, "Gerçekte, ben ne öğreniyorum? Niçin öğreniyorum?" sorusunu kendisine sorabilmelidir. Öğrencilere kendi ilgi ve meraklarından yola çıkarak, kendi sorularını sorma ve cevaplama şansı verilmelidir.

Türkiye 2003'ten günümüze aşamalı olarak köklü bir öğretim programı değişikliği yaşamaktadır. Aslında tarih öğretim programlarını ve ders kitaplarını otantik öğrenme kriterleri, otantik etkinlik ve değerlendirme anlayışı açısından düzenlemenin tam zamanıdır.

Hizmet öncesi aşamada tarih öğretmen adayları ile otantik öğrenme, otantik etkinlik hazırlama ve otantik değerlendirme gibi konular işlenmelidir. Kıdemli öğretmenler için de hizmet içi eğitim kursları düzenlenmelidir.

KAYNAKLAR

Clayden, E.; Desforges; C. Mills, C.; Rawson, W., (1994), **Authentic Activity and Learning**, USA: British Journal of Educational Studies.

Egan, K. (1997), **The Educated Mind: How Cognitive Tools Shape Our Understanding.** Chicago: The University of Chicago.

Gordon P. ve D. Lawton, (2005) **Dictionary of British Education**, London: Woburn Press.

Göçmen, B. G. (2004), "Otantik Değerlendirme Nedir ve Nasıl Yapılır?" **XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı**, 6-9 Temmuz 2004 İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Malatya.

Herrington, A. ve Herrington J., (2006), **Authentic Learning Environments in Higher Education**, United States of America: Information Science Publishing.

Karakuş, F. (2006) "Sosyal Bilgiler Öğretiminde Yapıcı Öğrenme ve Otantik Değerlendirme Yaklaşımlarının Öğrencilerin Akademik Başarı, Kalıcılık ve Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi", **Yayınlanmamış Doktora Tezi**, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.

Kanad, H. F. (1930), **Terbiye ve Tedris Tarihi**, Birinci Cilt, İkinci Baskı, İstanbul: Devlet Matbaası.

Levstik, L. ve Barton, K. (1997), **Doing History,** Mahwah: Lawrence Erlbaum Associates.

Safran, M. (1993), **Tarih Eğitimi Makale ve Bildiriler**, Ankara: Gazi Kitabevi.

Schuhl, M. (tarihsiz), "Eski Yunan'da Tekniğin Durumu" çev. Adnan Cemgil, **Tercüme,** s. 152-156.

Szaniawski, I.(1980) **Okulun Toplumsal İşlevi**, çev. Tahsin Yılmaz, Ankara: Onur Yayınları.

Reeves, C. T.; Herrington J. ve Oliver, R. (2002), **Authentic Activities and Online Learning,** HERDSA publishing.

Yıldırım, A.ve Şimşek, H. (2006), **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, K. (2009) **Sosyal Bilgiler Eğitimi Demokratik Vatandaşlık Eğitimi** içinde "Sosyal Bilgilerde Ölçme ve Değerlendirme", Ed. Prof. Dr. Cemil Öztürk, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Wiggins, G. (1998) **Educative Assesment: Designing Assesments to Inform and Improve Student Performance**. An Francisco: Jossey-Bass Publishers.

EK-1: "Kaptan Aranıyor" Adlı Otantik Etkinlik

ETKİNLİK: Kaptan Aranıyor!!!

Yönerge: Siz, Piri Reis olarak çıkmış olduğunuz Hint seferde fırtınada donanmanın pek çok gemisini kaybettiniz, Mısır'a döndüğünüzde Kaptan-ı Derya görevinden alındığınızı öğrendiniz. İşsiz kaldığınız için sürekli bir iş aramaya başladınız.

Bir gün, İzmir'de Uzak Doğu'ya yük götüren taşımacılık şirketine ait "Allianoi" gemisine kaptan arandığını duydunuz ve buraya iş başvurusu yapmak için sizden bir adet özgeçmişinizi yazmanız istendi (2-3 sayfayı geçmemeli). Bu yazıda Piri Reis olarak şu bilgilere de yer verilmelidir:

* Bir adet fotoğraf,
* Ad, soyad ve adresiniz,
* Özgeçmişiniz ve iş deneyimleriniz,
* Geçmişte size ait başarılarınız ve başarısızlıklarınız
* Kişisel yetenekleriniz,
* Aileniz veya çevrenizden referans gösterebileceğiniz kişi veya kişiler. Bu kişilerin yakınlık derecesi

EK-2: Notlandırılan Öğrenci Kâğıtlarının En Yüksek ve En Düşük Puanlı Örnekleri

2.1. En Düşük Not Alan Etkinlik Kâğıdı

Adı ve Soyadı: Piri Reis

Adres:

40
Kırk

ÖZGEÇMİŞ

10 Ocak 1665 doğumluyum. Gelibolu'da yaşıyorum. 1500 yılında Osmanlı Donanmasında kaptan olarak çalışmaya başladım. Preve Deniz Savaşı gibi birçok zafer kazandım. Ancak Hint Deniz Seferinde fırtına yüzünden birçok gemiyi kaybettim. Bu yüzden işten atıldım.

Kişisel yeteneklerime gelince.. Gemilerle ilgili herşeyi yapabilirim. Annem ve babamı referans olarak gösterebilirim

2.2. En Yüksek Alan Etkinlik Kâğıdı

İŞ BAŞVURUSU

95 Doksanbeş

* Adı Soyadı: Ahmet Muhiddin Piri

Adresi: Atatürk caddesi Konar sokak No: 10-5
Bağcılar / İSTANBUL

Tel: 216 11 65

· e-mail: denizlerinreisi_1465@hotmail.com

· MSN: denizlerinreisi_1465@hotmail.com

KİŞİNİN:

Doğum Tarihi: 1465

Doğum Yeri: Gelibolu

Uyruğu: Türk

Medeni Durumu: Bekar

ÖĞRENİM DURUMU:

Temel bilgilerimi Kemal Reis'ten öğrendim.

İŞ DENEYİMLERİ:

Akdeniz kıyılarında, Sicilya, Sardinya, Korsika Adalarına, Fransa'nın güney kıyılarına yapılan akınlarda bulundum. Venedik'le savaş sırasında 1500 yılında Modon kalesi kuşatıldığında bu savaş gemisinin komutanıydım.

Mısır'a gitmek üzere İstanbul'dan yola çıkan Sadrazam İbrahim Paşa'nın bindiği komutan kadırgasında kılavuz olarak görevlendirildim.

KİŞİSEL YETENEKLERİ:

Hobileri: Deniz ile uğraşmak, harita çizmek, yazı yazmak.

ÖDÜLLERİ ve BAŞARILARI:

II. Bayezit tarafından para ve kaftan verilerek ödüllendirildim.

1517'de Mısır donanmasının derya kaptanlığına getirildim.

- Başarısızlıkları:

Umman'daki Maskat Kalesini ablım. Ancak Basra Limanı'ndayken Portekiz donanmasının baskın yapacağını öğrenince bütün gemilerimi toplayamadan denize açıldım, Mısır'a dönerken bir kadırgasının batması yüzünden ağır biçimde cezalandırıldım.

REFERANS:

Kemal Reis, Barbaros Hayrettin, Hacı Mehmet.

Şirketinize ait "Allianoi" geminizde kaptan olarak çalışmaya talibim. Görevimin getireceği tüm bilgi ve beceriye sahibim ve bunları bıkıkla yerine getireceğim.

TEŞEKKÜR EDERİM,

SAYGILAR...